

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

9 februari 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	11
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	15
Advies van de Raad van State	19
Ontwerp van decreet	25
Bijlage: BLEU-overeenkomst	29
– Nederlandse tekst	31
– Engelse tekst	41

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de overeenkomst

Doel en opzet van de overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse Regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Hoewel buitenlandse investeringen al beschermd worden door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming van de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

De overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of het internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten, onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zogenaamde ‘gemengde’ karakter van de investeringsakkoorden die door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) gesloten worden,

werd op 4 mei 1994 vastgelegd in de Werkgroep ‘Gemengde Verdragen’ (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). De ICBB heeft die beslissing op 31 mei 1994 bekrachtigd. Zowel de gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, §1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (artikel 6, §1, VI, eerste lid 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (artikel 6, §1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewestaangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomst, zodat zij in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van het partnerland

Politieke gegevens

Na het uiteenvallen van de Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ), richtten Servië en Montenegro op 27 april 1992 de ‘nieuwe’ Federale Republiek Joegoslavië (FRJ) op. Vanaf 1997 kwam de Republiek onder druk te staan omdat Montenegro niet langer economisch wilde opdraaien voor het internationaal isolement van Joegoslavië als gevolg van het beleid van president Slobodan Milosevic.

Ondertussen groeide de onvrede onder de etnisch Albanese bevolking van Kosovo over haar positie. Groeperingen als het Kosovaars Bevrijdingsleger (UCK), die de onafhankelijkheid van Kosovo langs gewelddadige weg wilden bereiken, werden steeds actiever. Het uitermate harde optreden van de Servische politie en het Joegoslavische leger tegen vermeende etnisch Albanese strijders, vormde in maart 1999 voor de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie

(NAVO) de aanleiding om luchtaanvallen uit te voeren op strategische doelwitten in Joegoslavië. In juni 1999 kwam een einde aan de crisis met de aanvaarding van resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN). De VN kregen voor een interim-periode het bestuur over Kosovo en er werd een internationale vredesmacht geïnstalleerd in Kosovo.

Nadat Milosevic in 2000 ten val kwam, bleef een deel van de Montenegrijnen aansturen op onafhankelijkheid. De Europese Unie (EU) deed er alles aan om Servië en Montenegro bij elkaar te houden.

Op 14 maart 2002 bereikten de regeringsleiders van Servië en Montenegro, onder zware druk van de EU, een akkoord om verder te gaan als een confederatie van twee semi-onafhankelijke staten met een grote mate van autonomie. Na drie jaar zouden zij dan een referendum kunnen houden over volledige onafhankelijkheid. Op 4 februari 2003 werd het zogenaamde Constitutioneel Handvest aanvaard en werd 'Joegoslavië' formeel begraven.

Het Constitutioneel Handvest bevat een nauwkeurige omschrijving van de bevoegdheden van de nieuwe Unie. Die omvat vijf overkoepelende ministeries met een gezamenlijk defensie- en buitenlandbeleid. Op economisch vlak gaan ze hun eigen gang, met een eigen munt en eigen douanediens ten. De nieuwe staat kreeg een president met een grotendeels ceremoniële functie, die aan het hoofd staat van een kabinet van vijf ministers, dat gecontroleerd wordt door het parlement.

Op 25 februari 2003 kozen de parlementen van Servië en Montenegro een nieuw federaal parlement. Het telt 126 leden: 91 Serviërs en 35 Montenegrijnen. Zij werden verkozen voor een periode van 2 jaar. Op 17 maart 2003 werd Svetozar Marovic door het federale parlement verkozen tot president voor een ambts-termijn van 4 jaar. Ook werd de vijf leden tellende ministerraad aangesteld.

Op 12 maart 2003 werd de Servische premier Djindjic vermoord. Hij werd opgevolgd door Zoran Zivkovic.

Op 28 december 2003 vonden in Servië parlementsverkiezingen plaats. De ultranationalistische Radicale Partij (SRS) van Vojislav Seselj – die in Den Haag opgesloten zit in afwachting van zijn proces wegens misdaden tegen de menselijkheid – behaalde een derde van de stemmen. De vorming van een nieuwe regering verliep zeer moeizaam. Premier Kostunica

kon pas begin maart 2004 zijn nieuwe pro-Europese regering voorstellen. Het werd een minderheidsregering met naast Kostunica's Democratische Partij van Servië (DSS), de liberale partij G17 Plus en de lijstverbinding Servische Vernieuwingsbeweging-Nieuw Servië (SPO-NS) van voormalig oppositieleider Vuk Draskovic. De Democratische Partij van uittredend premier Zivkovic werd niet in de regering opgenomen. Kostunica kondigde aan dat Kosovo een prioriteit zal zijn voor zijn regering. Een onafhankelijk Kosovo sloot hij evenwel uit.

In juni 2004 werden in Servië presidentsverkiezingen gehouden. De eerste ronde werd gewonnen door de radicale nationalist Tomislav Nikolic maar zijn voor-sprong op de pro-westerse democraat Boris Tadic was minder groot dan verwacht. In de tweede ronde werd Tadic verkozen met zowat 54% van de stemmen. Tadic wil werk maken van democratische hervormingen en hij hoopt zijn land binnen te loodsen in de EU.

In september 2005 liep de spanning tussen Serviërs en Montenegrijnen opnieuw op nadat de Servische minister van financiën president Marovic, een Montenegrijn, van corruptie beschuldigd had. Montenegro dreigde daarop met de terugtrekking van alle Montenegrijnen die voor de Unie werken.

De gemeenteraadsverkiezingen die in september 2004 in Servië gehouden werden, waren politiek zeer belangrijk. De partij van premier Kostunica leed een forse nederlaag. Die uitslag legde een diepe kloof bloot tussen de westersgezinde hervormers en de ultranationalisten die heimwee hebben naar het Milosevic-tijdperk. De Democratische Partij van president Tadic won in de meeste stedelijke gebieden terwijl de SRS sterkst stond op het platteland en in de noordelijke provincie Vojvodina.

Nog in september 2004 stelde een commissie van de Raad van Europa in een resolutie die voorgelegd werd aan de parlementaire assemblee, dat de Unie van Servië en Montenegro niet voldaan heeft aan de verwachtingen. Volgens de commissie hebben zowel Servië als Montenegro nagelaten om de eigen Grondwet aan te passen aan de Grondwet van de Unie. De beide deelregeringen werden opgeroepen om alsnog hun wetgeving en hun Grondwet aan te passen.

De parlementsverkiezingen die gepland waren voor februari 2005, werden geschrapt wegens politieke onenigheid tussen Serviërs en Montenegrijnen.

Kosovo

Op 17 november 2001 vonden presidents- en parlementsverkiezingen plaats in Kosovo. Zij werden gewonnen door de Democratische Liga van Kosovo (LDK), een gematigde etnisch Albanese partij onder leiding van Ibrahim Rugova. Het duurde nog ruim drie maanden eer president Rugova en zijn regering konden aantreden.

In maart 2004 vielen meer dan 30 doden bij nieuw interetnisch geweld. Het geweld leidde tot het aftreden van het toenmalig hoofd van de missie van de VN in Kosovo (UNMIK). De NAVO stuurde extra soldaten om de orde te herstellen. De VN-bestuurder van Kosovo en de Kosovaarse premier Bajram Rexhepi werkten een gedetailleerd plan uit. Het voorziet in het creëren van democratische instellingen, respect voor de wet en voor de rechten van minderheden, vrij verkeer van personen, de voortzetting van de dialoog tussen Belgrado en Pristina en de terugkeer van de Serviërs die Kosovo sinds 1999 ontvlucht zijn. Het plan bevat ook een tijdsschema waarbinnen een aantal politieke en sociale hervormingen moet doorgevoerd worden. Belgrado wees het plan echter af.

Op 9 juli 2004 sprak het Kosovaars overgangsparlement zich bijna eenparig uit voor het organiseren van een referendum over de onafhankelijkheid van Kosovo.

In oktober 2004 won de partij van president Rugova op overtuigende manier de parlementsverkiezingen. Bij die verkiezingen bracht minder dan 1% van de Serviërs zijn stem uit. De omstreden Ramush Haradinaj van de Alliantie voor de Toekomst van Kosovo (AAK) werd de nieuwe premier in een coalitie tussen de LDK en de AAK. Servië eiste een andere regeringsleider maar het VN-bestuur van Kosovo wilde niet ingaan op die eis.

Begin maart 2005 trad Haradinaj af nadat hij door het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag beschuldigd werd van oorlogsmisdaden. Hij werd opgevolgd door Bajram Kosumi.

De toekomstige positie van Kosovo in de confederatie is onduidelijk. In resolutie 1244 werd de territoriale integriteit van Joegoslavië, inclusief Kosovo, gegarandeerd. Het verdwijnen van de Federale Republiek Joegoslavië en de opvolging ervan door de confede-

ratie Servië en Montenegro opent volgens sommigen, zelfs in Amerikaanse regeringskringen, een mogelijkheid voor een onafhankelijk Kosovo. Vooralsnog blijft Kosovo onder het bestuur van de UNMIK.

De 'International Crisis Group' (ICG) zette de verschillende opties op een rij en kwam tot de conclusie dat de onafhankelijkheid de enige mogelijkheid is, op voorwaarde dat de Albanezen de rechten van de Serviërs en andere minderheden respecteren. De soevereiniteit zou alleen beperkt worden door een vorm van internationaal toezicht en de aanstelling van enkele buitenlandse rechters. De Servische regering is een andere mening toegedaan.

Het debat dat eind mei 2005 in de VN-Veiligheidsraad plaatsvond, leverde opnieuw het bewijs dat de onenigheid over het toekomstig statuut van Kosovo nog steeds zeer groot is. Het hoofd van de UNMIK, de Deen Sören Jessen-Petersen, pleitte er voor onafhankelijkheid van Kosovo, maar de leider van de Servisch-Montenegrijnse delegatie stelde dat Kosovo in de verste verte niet voldoet aan de VN-eisen.

Nadat de Noorse diplomaat Kai Eide zijn rapport over Kosovo neergelegd had, deelde VN-secretaris-generaal Kofi Annan op 7 september 2005 aan de VN-Veiligheidsraad mee dat de tijd rijp was om onderhandelingen te openen over de status van Kosovo. Op 24 oktober 2005 zette de Veiligheidsraad het licht op groen. Volgens de Veiligheidsraad moet het onderhandelingsproces leiden tot een "multi-etnisch en democratisch Kosovo dat de regionale stabiliteit moet versterken". De voormalige Finse president Ahtisaari werd aangewezen als speciaal gezant om de onderhandelingen in goede banen te leiden.

De nieuwe Kosovaarse rebellenbeweging, het Leger voor de Onafhankelijkheid van Kosovo (UPK), eiste dat de parlementsleden de onafhankelijkheid van Kosovo zouden uitroepen. Het parlement nam een resolutie aan waarin de parlementsleden het idee steunen voor de oprichting van een onafhankelijke en soevereine staat. Onder internationale druk werd geen onafhankelijkheidsverklaring aangenomen.

Eind november 2005 lanceerde president Tadic het voorstel om Kosovo op te delen in een zuidelijk Albanese deel dat een onafhankelijke staat zou worden, en een noordelijk Servisch deel dat een 'speciale band'

zou behouden met Servië. Het voorstel op zich is niet nieuw want in januari 2003 werd het reeds geopperd door de toenmalige premier Djindjic. Het stuitte wel op kritiek zowel in Kosovo en Servië als bij de internationale gemeenschap.

Economische en sociale gegevens

De sociaal-economische toestand is slecht als gevolg van jaren van economisch wanbeleid en gewapende conflicten, in combinatie met de door de internationale gemeenschap opgelegde sancties. Bovendien zorgden de NAVO-bombardementen voor heel wat schade aan de infrastructuur. De machtswisseling in 2000 heeft wel geleid tot een grotere vrijheid van de burgers en economische hervormingen.

De infrastructuur en de industrie zijn onderontwikkeld. Daarom wordt gerekend op buitenlandse investeringen. De regering tracht een gunstig investeringsklimaat te scheppen.

De industriële productie lag in januari 2001 57% onder het niveau van 1991. De inkomens daalden zodat Joegoslavië het op twee na armste land van Zuid-Oost-Europa werd. Ongeveer 10% van de bevolking leeft in absolute armoede. Dat betekent een verdubbeling ten opzichte van 1990. Nog eens 20% leeft in omstandigheden die grenzen aan armoede. De werkloosheid is de voorbije jaren dramatisch toegenomen. Betrouwbare informatie ontbreekt wegens het grote aandeel van de 'grijze' economie op de arbeidsmarkt.

De regeringen willen de financiële stabiliteit op korte termijn herstellen en de economie, die gekenmerkt wordt door een groot aantal verliesmakende staatsbedrijven, geleidelijk omvormen tot een markteconomie. Tegelijkertijd wordt gestreefd naar de bescherming van de kwetsbare groepen in de samenleving tegen de nadelige gevolgen die een dergelijk beleid op korte termijn kan hebben. Om dat te realiseren is een belangrijke financiële injectie nodig. Daarvoor rekent het land op de hulp van internationale financiële instellingen. De bevolking koestert grote verwachtingen met betrekking tot een snel verbeterende levensstandaard maar diverse prijsstijgingen van basisproducten gooien roet in het eten. Ook de politieke instabiliteit vormt een serieuze risicofactor bij het nemen en uitvoeren van hervormingsmaatregelen.

Kansrijke sectoren zijn de landbouw, de energiesector, engineering en de elektronische, de chemische, de farmaceutische en de textielindustrie. In 2003 bevon-

den de meeste winstmakende bedrijven zich in de bouw, de agro-voeding en de financiële instellingen. De verschillende natuurparken, de kust, de bergen, de steden en de culturele en religieuze monumenten, zorgen voor een groeiend toerisme.

Mensenrechten

De mensenrechtensituatie, die onder Milosevic uiterst zorgwekkend was, is aanzienlijk verbeterd. Beschuldigingen van mishandeling tijdens gevangenschap lijken afgenomen te zijn alsook politieke moorden en verdwijningen. Ook de bewegingsvrijheid van de inwoners is verbeterd. Van enige belemmering van de persvrijheid is thans geen sprake meer, de vrijheid van meningsuiting, vergadering en godsdienst wordt gewaarborgd en de toestand aan de Servische universiteiten is grotendeels genormaliseerd.

Ook op gerechtelijk vlak zijn positieve ontwikkelingen merkbaar ofschoon in Servië de weg naar een goed functionerende en totaal onafhankelijke rechterlijke macht nog lang is. Het federale parlement keurde in februari 2001 een wet goed die amnestie verleent aan alle personen die misdrijven begaan hebben of ervan verdacht worden, zoals omschreven in het federale Wetboek van Strafrecht. Op basis van die wet zijn etnische Albanezen uit Kosovo, die in Servië gevangen zaten, vrijgelaten naast duizenden dienstweigeraars en deserteurs. De doodstraf werd in 2002 afgeschaft.

In april 2002 keurde het federale parlement een wet goed die de samenwerking regelde met het VN-Oorlogstribunaal voor Joegoslavië in Den Haag. De overheid legde het Tribunaal strenge beperkingen op om getuigen te horen en documenten in te kijken. Bovendien was er een totaal gebrek aan medewerking om de beschuldigten te arresteren.

De mensenrechtensituatie in Montenegro was de voorbije jaren over het algemeen bevredigend en ze is dat nog steeds.

Servië en Montenegro werd op 3 april 2003 lid van de Raad van Europa. Het land ondertekende en ratificeerde het Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) en de bijhorende protocollen 1 tot en met 8 en 11 tot en met 13. Ook een aantal verdragen op het gebied van justitiële samenwerking, uitlevering, corruptie en minderhedenbescherming, is al geratificeerd.

In zijn rapport 2005 wijst Amnesty International (AI) op de gebrekkige samenwerking met het Joegosla-

viëtribunaal. De overheid slaagde er niet in om de verdachten die zich in Servië zouden bevinden, uit te leveren. Daarnaast maakt AI melding van wederrechtelijke executies, foltering en politiemensen, huiselijk geweld en handel in vrouwen en meisjes met het oog op prostitutie. De Roma kunnen nog steeds niet genieten van basisrechten. In Kosovo slaagde de overheid er niet in om minderheden te beschermen en werden getuigen van oorlogsmisdaden geïntimideerd.

Buitenlands beleid

President Kostunica en de federale regering hebben geijverd om de banden met de internationale gemeenschap aan te halen. Dat resulteerde vrij snel in de toetreding van de FRJ tot de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), deelname aan het Stabiliteitspact voor Zuid-Oost-Europa en het volwaardig lidmaatschap van de VN. Ook de relaties met de buurlanden zijn aanzienlijk verbeterd.

De EU besloot kort na de omwenteling alle sancties, die niet specifiek gericht waren tegen Milosevic en zijn omgeving, op te heffen. De EU nam ook het voortouw bij de hulpverlening in de vorm van een noodhulp pakket dat vooral bestemd was voor energieleveringen, geneesmiddelen en voedsel. Verder ontving de FRJ steun uit het 'Community Assistance Programme for Reconstruction, Development and Stabilisation' voor de Balkan (CARDS). Ten slotte werden de activiteiten van het Europees Agentschap voor Reconstructie uitgebreid tot de ganse FRJ. Belangrijker dan de hulp is de integratie in de Euro-Atlantische structuren. Begin april 2005 besliste de Europese Commissie dat Servië en Montenegro onderhandelingen mogen starten met de EU over een Stabilisatie- en Associatieovereenkomst. Die onderhandelingen werden op 10 oktober 2005 geopend. President Tadic hoopt zijn land binnen te loodsen in de EU. De Commissie maakte ook een nieuwe beleidsnota bekend over de toekomst van Kosovo.

Op de donorconferentie, die op 29 juni 2001 in Brussel plaatsvond onder het co-voorzitterschap van de Europese Commissie en de Wereldbank, werd een bedrag van 1,3 miljard US dollar hulp toegezegd voor de wederopbouw van het land.

De voornaamste struikelsteen in het buitenlands beleid van Servië en Montenegro blijft de problematiek van het internationaal statuut van Kosovo.

In januari 2005 liet de Amerikaanse regering weten dat Servië niet moet rekenen op 10 miljoen US dollar

financiële hulp omdat het onvoldoende meewerkt aan het Joegoslaviëtribunaal. Daarop knoopte Belgrado onderhandelingen aan met enkele personen die door het Tribunaal in beschuldiging gesteld werden, met het oog op hun vrijwillige overgave. Ook de EU zette het land onder druk.

Buitenlandse handel

De uitvoer bestaat vooral uit afgewerkte producten, voeding en drank en machines en uitrusting. De belangrijkste klanten van Servië en Montenegro zijn Italië, Bosnië-Herzegovina, Duitsland en Macedonië. De top-3 van importproducten bestaat uit machines en uitrusting, afgewerkte producten en minerale producten. Die komen vooral uit Rusland, Duitsland, Italië en Hongarije.

Samenwerking met Vlaanderen en België

België kon pas op 10 april 1996 overgaan tot de formele erkenning van de FRJ als één van de opvolgerstaten van de SFRJ. Het Belgisch imago werd, dankzij de succesvolle en gebalanceerde aanpak van de VN-operatie in Oost-Slavonië, vrij positief ingeschat door de verschillende partijen in het conflict. Toen de Kosovo-crisis escaleerde en de NAVO-aanvallen begonnen, werd de Belgische ambassadeur tijdelijk teruggeroepen uit Belgrado.

Op 29 april 1999 diende de FRJ een klacht in tegen België en een aantal andere NAVO-lidstaten met betrekking tot de aanvallen van de NAVO in het Kosovo-conflict, de zogenaamde 'legality of use of force'-zaken. Op 2 juni 1999 werden in een tussenvonnis voorlopige maatregelen afgewezen. Formeel gezien is de zaak nog steeds aanhangig bij het Hof.

Op 27 april 2005 kondigde minister Bourgeois, naar aanleiding van zijn ontmoeting met president Rugova, aan dat Vlaanderen € 150.000 zal vrijmaken voor een nieuw project ter bevordering van de landbouw- en economische ontwikkeling in de Kosovo-vlaarse regio Shtime.

Handelsbetrekkingen

De export, die in 1999 op een dieptepunt zat, is de voorbije jaren zeer sterk gestegen. In 2002 was Servië en Montenegro de 79e exportmarkt van België en de 72e exportmarkt van Vlaanderen. Op het vlak van import stond Servië en Montenegro op de 99e plaats. Ook in 2003 boekte de uitvoer een mooie vooruitgang. Met een export van € 82,5 miljoen klom Servië en Montenegro naar de 65e plaats als export-

markt van Vlaanderen met een aandeel van 0,05% in de totale Vlaamse uitvoer. Het aandeel van Vlaanderen in de Belgische export is lichtjes gedaald maar is nog steeds goed voor ruim 77%. Ook in 2004 kon een flinke vooruitgang genoteerd worden. Servië en Montenegro steeg naar de 63e plaats als Vlaamse exportmarkt. De belangrijkste exportproducten zijn voertuigen, machines en mechanische werktuigen en farmaceutische producten.

De invoer uit Servië en Montenegro stelt voorlopig nog niet veel voor. Toch gaat de import de jongste jaren in stijgende lijn. De voornaamste ingevoerde producten zijn fruit en kleding en kledingtoebehoren.

	Belgische uitvoer (in miljoen euro)	Vlaamse uitvoer (in miljoen euro)	Belgische invoer (in miljoen euro)
2000	48,1	37,5	14,6
2001	65,1	56,3	22,7
2002	94,8	68,9	25,3
2003	108,3	84,7	28,6
2004	134,4	106,3	41,6

Cijfers Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen en Nationale Bank van België

3. Ontstaan van de overeenkomst

De voorbije dertig jaar sloot de BLEU verscheidene overeenkomsten inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen met landen die geen lid waren van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Het gemengd karakter van die BLEU-overeenkomsten, die de betrokkenheid van de federale overheid en de drie gewesten impliceert, werd in 1994 vastgelegd door de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB).

Een eerste onderhandelingsronde vond plaats in Belgrado van 5 tot 8 november 2001. Het was een moeilijke ronde waarbij ieder artikel of onderdeel ervan door de partner in vraag gesteld werd. Er werden grote inspanningen geleverd om te zoeken naar nieuwe formuleringen die beide partijen konden bevredigen. Een akkoord over de paragrafen 2 en 3 van artikel 9 (regeling van investeringsgeschillen) over het al dan niet uitputten van de nationale rechtsprocedure, bleek echter onmogelijk.

Op 16 en 17 juni 2003 werd in Brussel opnieuw onderhandeld. Het probleem in verband met artikel 9 van de overeenkomst werd vlug opgelost. De tekst uit de BLEU-typetekst werd uiteindelijk aanvaard. De onderhandelingen werden op 17 juni 2003 succesvol afgesloten met de parafering van de ontwerptekst.

De overeenkomst werd op 4 maart 2004 in Belgrado ondertekend.

SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST MET SERVIË EN MONTENEGRO

1. Inhoud van de overeenkomst

De BLEU-typetekst

De leden van de BLEU keurden een tekst goed die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse Regering die typetekst aanvaard. Sinds 2002 zijn milieu- en sociale clausules opgenomen in de typetekst.

Die zogenaamde BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke overeenkomstsluitende partij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikel 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen.

De bescherming vindt men terug in de artikelen 3, 4 en 7 tot en met 9. Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie terwijl artikel 4 stelt dat de investeerders de behandeling genieten van meest begunstigde natie. Die behandeling sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 5 stelt dat de overeenkomstsluitende partijen dienen te streven naar een wetgeving die een hoge graad van milieubescherming biedt en dat zij die wetgeving stelselmatig moeten verbeteren.

Artikel 6 bepaalt dat de overeenkomstsluitende partijen dienen te streven naar een wetgeving die arbeidsnormen vastlegt in overeenstemming met de internationaal erkende rechten van werknemers en naar een verbetering van die normen.

Artikel 7 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoir is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade als gevolg van oorlog en geweld.

Artikel 8 regelt de overmakingen van alle betalingen betreffende investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 9 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de vorderingen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding uitbetaald heeft aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

Artikel 10 stelt dat wanneer een vraagstuk betreffende investeringen geregeld wordt bij de overeenkomst en bij de nationale wetgeving van de ene overeenkomstsluitende partij, dan wel bij internationale overeenkomsten, de investeerders van de andere partij aanspraak maken op de bepalingen die voor hen het meest gunstig zijn.

In artikel 11 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij gesloten werden, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 12 en 13 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen betreffende de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

De overeenkomstsluitende partijen dienen ernaar te streven geschillen in de mate van het mogelijke door onderhandeling te regelen. Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 12 dat het geschil, naar keuze van de investeerder, voorgelegd wordt aan hetzij de bevoegde rechtsmacht van de staat waar de investering gedaan werd, hetzij aan

internationale arbitrage. Elke partij geeft daartoe haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming. Zij houdt in dat de partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve en rechtsmiddelen te verzoeken. De uitspraken van het scheidsgerecht zijn onherroepelijk en bindend. Geen enkele overeenkomstsluitende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 13 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters aangesteld wordt. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen aangesteld worden, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Artikel 14 stelt de investeringen die aan de overeenkomst voorafgegaan zijn, gelijk met die investeringen na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden dus eveneens beschermd.

Artikel 15 bepaalt de inwerkingtreding en de duur van de overeenkomst. De typeovereenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking. Ze blijft van kracht gedurende een termijn van tien jaar, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt.

Afwijkingen van de standaardtekst van de BLEU

De typetekst van de BLEU werd door de partner bijna volledig aanvaard evenals de wijzigingen uit 2002 met betrekking tot de sociale en milieuclausules. Alle basisprincipes van de BLEU werden goedgekeurd en in de tekst van de overeenkomst opgenomen.

De ondertekende tekst bevat slechts enkele afwijkingen, die hierna toegelicht worden. De meeste verschillen zijn slechts vormelijk.

In artikel 1, §1, wordt de term “investeerder” uitgebreid met de “rechtspersoon” die niet ter fine van de

overeenkomst opgericht is in overeenstemming met de wetgeving van die overeenkomstsluitende partij maar die onder rechtstreeks of onrechtstreeks beheer staat van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon.

De definitie van het grondgebied van Servië en Montenegro omvat, tot daaromtrent op internationaal vlak geen andersluidende consensus bereikt wordt, eveneens de autonome provincie Kosovo.

De paragrafen 5 en 6 die een definitie geven van “milieuwetgeving” en “arbeidswetgeving” worden weggelaten. Zij komen al voor in de nationale wetgeving van Servië en Montenegro.

In artikel 2 over de bevordering van investeringen valt §2 over het sluiten van licentieovereenkomsten en overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand, weg.

In de artikelen 5 en 6 wordt “nationaal” vervangen door “eigen”.

In artikel 7 over ontneming en eigendomsbeperking is opgenomen dat de investeerder wiens investeringen onteigend zijn, het recht heeft zijn zaak alsook de waardebepaling van zijn investering, zo spoedig mogelijk te laten toetsen door een rechterlijke of een andere onafhankelijke instantie van de onteigende overeenkomstsluitende partij.

Artikel 8 in verband met overmakingen stelt dat alle met een investering verband houdende betalingen vrij kunnen overgemaakt worden na afdoening van alle fiscale en andere verplichtingen. De betalingen bevatten ook de niet-bestede inkomens van werknemers en de bedragen die toegewezen zijn na het regelen van geschillen.

In artikel 9 over subrogatie wordt §2 toegevoegd waarin staat dat de overgedragen rechten of schuldvorderingen de oorspronkelijke rechten of schuldvorderingen niet mogen overtreffen.

Artikel 11 over bijzondere overeenkomsten werd niet in de overeenkomst opgenomen.

Voor de regeling van investeringsgeschillen (artikel 12) kan de investeerder zich wenden tot een scheidsrecht van de Internationale Kamer van Koophandel naast een scheidsgerecht ad hoc en het Internationale

Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen (ICSID).

Artikel 13 in verband met vorige investeringen stelt dat de overeenkomst eveneens van toepassing is op investeringen die vóór de inwerkingtreding gedaan werden en dit vanaf de datum van inwerkingtreding.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Op 13 april 2004 sloot de SERV zich aan bij het ontwerp van regeringsbeslissing.

3. Advies van de Raad van State

In zijn advies d.d. 13 oktober 2005 stelt de Raad van State dat het raadzaam is ook de Engelse tekst van de overeenkomst voor te leggen aan het Vlaams Parlement. Alhoewel het juridisch niet verplicht is, legt de Vlaamse Regering, naast de Nederlandse tekst, steeds de versie voor die in geval van geschillen over de interpretatie en de toepassing van de overeenkomst zal gehanteerd worden. In dit geval worden de Nederlandse en de Engelse tekst voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Economie, Ondernemen,
Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel,*

Fientje MOERMAN

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands
Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel en de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

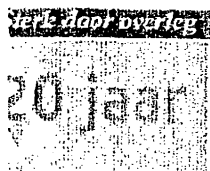
De Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel,

Fientje MOERMAN

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 13 april 2005
50/RVP/dp/BLEU4

Aan de heer BOURGEOIS Geert
Minister-president van de Vlaamse regering
Vlaams minister Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
Media & Toerisme
Emile Jacqmainlaan 20 - Alhambragebouw

1000 BRUSSEL

Betreft: principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004

Mijnheer de Minister,

De Raad heeft de teksten van bovenvermelde ontwerpdecreten ontvangen en doorgenomen en heeft zich op zijn bijeenkomst van 13 april aangesloten bij het ontwerp van de regeringsbeslissing.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, tekenen wij,

met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

Ilse Dielen
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.167/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 28 september 2005 door de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004", heeft op 13 oktober 2005 het volgende advies gegeven:

In fine van het verdrag, na artikel 14, wordt bepaald dat de Nederlandse, de Franse, de Servische en de Engelse tekst gelijkelijk authentiek zijn, doch dat in geval van verschil in uitlegging de Engelse tekst doorslaggevend is.

Het is derhalve raadzaam ook de Engelse tekst aan de leden van het Vlaams Parlement voor te leggen.

CE

39.167/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren M. VAN DAMME, kamervoorzitter,

J. BAERT,
J. SMETS, staatsraden,

Mevrouw A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de M. P. DEPUYDT, eerste auditeur-wnd.
afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel en de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en Servië en Montenegro, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Belgrado op 4 maart 2004, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 13 januari 2006.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

*De Vlaamse minister van Economie, Ondernemen,
Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel,*

Fientje MOERMAN

*De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands
Beleid, Media en Toerisme,*

Geert BOURGEOIS

BIJLAGE:
BLEU-OVEREENKOMST

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE,
enerzijds,
EN
SERVIË EN MONTENEGRO,
anderzijds,
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN

**OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE,
enerzijds,
EN
SERVIË EN MONTENEGRO,
anderzijds,
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING
VAN INVESTERINGEN**

**HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend mede in naam van
het Groothertogdom Luxemburg, krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,**

en

**SERVIË EN MONTENEGRO,
anderzijds,**

(hierna te noemen “de Overeenkomstsluitende Partijen”),

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door voor investeringen door investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij gunstige voorwaarden te scheppen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

ZIJN het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

1. De term “investeerder” betekent :

- a) de “onderdaan”, met name elk natuurlijk persoon die de nationaliteit heeft van de ene Overeenkomstsluitende Partij, overeenkomstig haar wetten en voorschriften en die op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij investeringen verricht ;
- b) de “onderneming”, met name elke rechtspersoon die is opgericht of anderszins naar behoren is georganiseerd in overeenstemming met de wetten en voorschriften van de ene Overeenkomstsluitende Partij en waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is op het grondgebied van die Overeenkomstsluitende Partij en die op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij investeringen verricht ;
- c) de “rechtspersoon” die niet ter fine van deze Overeenkomst is opgericht in overeenstemming met de wetgeving van die Overeenkomstsluitende Partij maar die onder rechtstreeks of onrechtstreeks beheer staat van een natuurlijk persoon als bedoeld in punt a) dan wel door een rechtspersoon als bedoeld in punt b).

2. De term “investering” betekent : alle soorten vermogensbestanddelen die worden geïnvesteerd in welke economische sector ook, in overeenstemming met de wetten en voorschriften van elk van de Overeenkomstsluitende Partijen en in het bijzonder, doch niet uitsluitend bestaan uit :

- a) roerende en onroerende goederen, alsmede andere zakelijke rechten zoals hypotheeken, retentierechten, pandrechten, rechten van vruchtgebruik en soortgelijke rechten ;
- b) aandelen, effecten, obligaties en alle andere vormen van deelneming in een bedrijf ;
- c) aanspraken op geld en op gelijk welke prestatie op grond van een overeenkomst die economische waarde heeft ;
- d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische werkwijzen, handelsnamen en goodwill ;
- e) publiekrechtelijke of contractuele - in overeenstemming met de wetgeving - verleende concessies, waaronder die tot het opsporen, ontwikkelen, winnen of exploiteren van natuurlijke rijkdommen.

Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen en kapitaal werden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als “investering” als bedoeld in deze Overeenkomst.

3. De term “opbrengst” betekent : de bedragen die een investering oplevert, en met name, doch niet uitsluitend, winst, rente, vermogensaanwas, dividenden, royalty's en honoraria.

4. De term “grondgebied” betekent :

- wat het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg betreft, het grondgebied van het Koninkrijk België en het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van het Koninkrijk België uitstrekken en waarin het Koninkrijk België, overeenkomstig het internationaal recht, zijn soevereine rechten en rechtsmacht uitoefent met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van de natuurlijke rijkdommen ;

- wat Servië en Montenegro betreft, het hele landgebied alsmede de zee, de zeebodem en de ondergrond ervan voorbij de territoriale zee waarover Servië en Montenegro in overeenstemming met zijn nationale wetten en voorschriften en met het internationaal recht soevereine rechten en rechtsmacht uitoefent.

ARTIKEL 2

Bevordering van investeringen

Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat zodanige investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

ARTIKEL 3

Bescherming van investeringen

1. Alle investeringen, zij het rechtstreekse of onrechtstreekse, door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.
2. Onder voorbehoud van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde, genieten deze investeringen een voortdurende bescherming en zekerheid, met uitsluiting van elke onredelijke of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie van deze investeringen zou kunnen belemmeren.

ARTIKEL 4

Nationale behandeling en meest begunstigde natie

1. In alle aangelegenheden met betrekking tot de behandeling van investeringen genieten de investeerders van elke Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij de behandeling van meest begunstigde natie.
2. Met betrekking tot de werking, het beheer, het onderhoud, het gebruik, het genot, de verkoop of de vervreemding van investeringen dient elke Overeenkomstsluitende Partij investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied een behandeling toe te kennen die niet minder gunstig is dan de behandeling die wordt toegekend aan haar eigen investeerders of de investeerders van een andere Staat, zo laatstgenoemde behandeling gunstiger is.
3. Deze behandeling behelst geenszins de voorrechten die door een Overeenkomstsluitende Partij worden verleend aan investeerders van een derde Staat in het kader van diens lidmaatschap van of associatie met een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of enige andere vorm van regionale economische organisatie.
4. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op belastingzaken.

ARTIKEL 5

Milieu

1. In het besef dat elke Overeenkomstsluitende Partij het recht heeft haar eigen niveau van nationale milieubescherming te bepalen en de beleidslijnen en prioriteiten ter zake van milieuontwikkeling vast te leggen alsmede haar ad hoc wetgeving dienovereenkomstig aan te nemen of te wijzigen, dient elke Overeenkomstsluitende Partij erop toe te zien dat haar wetgeving een hoog niveau van milieubescherming waarborgt en alles in het werk te stellen om voornoemde wetgeving voortdurend bij te sturen.
2. De Overeenkomstsluitende Partijen erkennen dat het niet passend is de nationale milieuwetgeving te versoepelen teneinde investeringen aan te moedigen. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient er dan ook op toe te zien dat geen vrijstelling of enige andere afwijking van voornoemde wetgeving wordt toegestaan en dat ook geen mogelijkheid tot vrijstelling of andere afwijking wordt geboden teneinde het doen, onderhouden of uitbreiden van een investering op haar grondgebied aan te moedigen.
3. De Overeenkomstsluitende Partijen bevestigen andermaal de verbintenissen die ze zijn aangegaan in het kader van internationale milieuovereenkomsten. Ze zien erop toe dat deze verbintenissen in hun nationale wetgeving ten volle worden erkend en toegepast.
4. De Partijen erkennen dat de onderlinge samenwerking hun meer mogelijkheden biedt om de voorschriften inzake milieubescherming bij te sturen. Op vraag van de ene Overeenkomstsluitende Partij stemt de andere Overeenkomstsluitende Partij ermee in deskundigenoverleg te houden over eender welk onderwerp dat onder dit artikel ressorteert.

ARTIKEL 6

Arbeid

1. In het besef dat elke Overeenkomstsluitende Partij het recht heeft haar eigen normen ter bescherming van de arbeid vast te leggen en haar ad hoc wetgeving dienovereenkomstig aan te nemen of te wijzigen, dient elke Overeenkomstsluitende Partij erop toe te zien dat haar nationale wetgeving arbeidsnormen vastlegt die in overeenstemming zijn met de internationaal erkende rechten van de werknemers en ze voortdurend bij te sturen.
2. De Overeenkomstsluitende Partijen erkennen dat het niet passend is de nationale arbeidswetgeving te versoepelen teneinde investeringen aan te moedigen. Elke Overeenkomstsluitende Partij dient er dan ook op toe te zien dat geen vrijstelling of enige andere afwijking van deze wetgeving wordt toegestaan en dat ook geen mogelijkheid tot vrijstelling of andere afwijking wordt geboden teneinde het doen, onderhouden of uitbreiden van een investering op haar grondgebied aan te moedigen.
3. De Overeenkomstsluitende Partijen bevestigen andermaal de verbintenissen die ze zijn aangegaan als lid van de Internationale Arbeidsorganisatie alsmede hun verbintenissen op grond van de Verklaring van de IAO inzake de beginselen en fundamentele arbeidsrechten en de follow-up ervan. De Overeenkomstsluitende Partijen zien erop toe dat de beginselen en de internationaal erkende rechten van de werknemers worden erkend en beschermd middels hun nationale wetgeving.

4. De Overeenkomstsluitende Partijen erkennen dat de onderlinge samenwerking hun meer mogelijkheden biedt om de normen ter bescherming van de arbeid bij te sturen. Op vraag van de ene Overeenkomstsluitende Partij stemt de andere Overeenkomstsluitende Partij ermee in deskundigenoverleg te houden over eender welk onderwerp dat onder dit artikel ressorteert.

ARTIKEL 7

Ontneming en eigendomsbeperking

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie noch enige andere maatregel te treffen die tot gevolg heeft dat aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks de hun toebehorende investeringen op haar grondgebied worden ontnomen.
2. Wanneer om redenen van openbaar nut, veiligheid of nationaal belang van het bepaalde in het eerste lid moet worden afgeweken, dienen de volgende voorwaarden te worden vervuld :
 - a) de maatregelen worden genomen met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang ;
 - b) de maatregelen zijn niet discriminatoir of in strijd met bijzondere verbintenissen ;
 - c) de maatregelen gaan vergezeld van voorzieningen voor de betaling van een billijke en reële schadeloosstelling .
3. Het bedrag van de schadeloosstelling komt overeen met de marktwaarde van de investeringen op de dag voordat de maatregelen werden bekendgemaakt.

De schadeloosstelling wordt zonder vertraging uitgekeerd in een omwisselbare munt en moet vrij kunnen worden overgemaakt. Ze levert rente op tegen een gewone commerciële rentevoet vanaf de datum van de vaststelling van het bedrag tot de datum van uitbetaling.
4. In het licht van de in dit artikel uiteengezette beginselen, heeft de investeerder wiens investeringen zijn onteigend overeenkomstig de wetten en voorschriften van de onteigende Overeenkomstsluitende Partij het recht zijn zaak alsmede de waardebeoordeling van zijn investering zo spoedig mogelijk te laten toetsen door een rechterlijke of een andere onafhankelijke instantie van bedoelde Overeenkomstsluitende Partij.
5. Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand of opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt door laatstgenoemde, wat de restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, een behandeling toegekend die ten minste gelijk is aan die welke aan haar eigen investeerders dan wel aan investeerders van de meest begunstigde natie wordt verleend.

ARTIKEL 8

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de toelating om alle met een investering verband houdende betalingen vrij over te maken, na afdoening van alle fiscale en andere verplichtingen. De betalingen zijn onder andere doch niet uitsluitend :

- a) bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden ;
 - b) bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen die verband houden met de investering ;
 - c) de terugbetaling van leningen ;
 - d) de opbrengst van investeringen ;
 - e) de opbrengst van de gehele of gedeeltelijke verkoop of liquidatie van de investeringen ;
 - f) de in toepassing van artikel 7 uitgekeerde schadeloosstelling ;
 - g) niet-bestede inkomsten van werknemers van wie de tewerkstelling verband houdt met de investering op het grondgebied van de Overeenkomstsluitende Partij ;
 - h) betalingen die zijn toegewezen na het regelen van geschillen, overeenkomstig de artikelen 11 en 12.
2. De overmakingen gebeuren in vrij inwisselbare munt, tegen de wisselkoers die op de datum van overmaking van toepassing is op contante transacties in de gebruikte munt.
3. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toelating die vereist is om de overmaking zonder onnodige vertraging uit te voeren, zonder andere lasten dan de gebruikelijke bankkosten.
4. De in dit artikel vermelde waarborgen zijn ten minste gelijk aan die welke worden toegestaan aan de eigen investeerders dan wel aan investeerders van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 9

Subrogatie

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of één van haar openbare instellingen een schadeloosstelling uitkeert aan haar eigen investeerders op grond van een voor een investering verleende waarborg, erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij of de desbetreffende openbare instelling in de rechten en schuldvorderingen van de investeerders is getreden.
2. De aldus overgedragen rechten of schuldvorderingen mogen de oorspronkelijke rechten of schuldvorderingen van de investeerder niet overtreffen.
3. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij jegens de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden, de verplichtingen laten gelden die wettelijk of contractueel op de investeerders rusten.

ARTIKEL 10

Toepasbare regels

Wanneer een vraagstuk omtrent investeringen wordt geregeld bij deze Overeenkomst en bij de nationale wetgeving van de ene Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij internationale overeenkomsten waarbij de Overeenkomstsluitende Partijen partij zijn of op een later tijdstip kunnen worden, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak maken op de bepalingen die voor hen het meest gunstig zijn.

ARTIKEL 11

Regeling van investeringsgeschillen

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van de ene Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt schriftelijk kennis gegeven door de eerste Partij opdat een vordering kan worden ingesteld. De kennisgeving gaat vergezeld van een behoorlijk toegelichte nota.

De Partijen dienen ernaar te streven geschillen in de mate van het mogelijke door onderhandeling te regelen, indien nodig door deskundig advies in te winnen of anders door middel van bemiddeling tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Wanneer de bij het geschil betrokken partijen niet rechtstreeks tot een minnelijke schikking zijn gekomen of het geschil niet door bemiddeling langs diplomatieke weg hebben kunnen regelen binnen zes maanden na ontvangst van de kennisgeving, wordt het, naar keuze van de investeerder, voorgelegd aan hetzij de bevoegde rechtsmacht van de Overeenkomstsluitende Partij waar de investering werd gedaan, hetzij aan internationale arbitrage.

Elke Overeenkomstsluitende Partij geeft daartoe haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming elk geschil aan zodanige arbitrage te onderwerpen. Deze toestemming houdt in dat beide Partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve en rechtsmiddelen te verzoeken.

3. In geval van internationale arbitrage, wordt het geschil naar keuze van de investeerder voorgelegd aan één van de volgende instellingen :
 - een scheidsgerecht ad hoc, ingesteld volgens de arbitrageregels van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (U.N.C.I.T.R.A.L.) ; of
 - het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat is opgericht krachtens het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, dat op 18 maart 1965 te Washington voor ondertekening werd opengesteld, zodra elk van de Overeenkomstsluitende Partijen die partij zijn bij deze Overeenkomst partij is geworden bij het Verdrag ; of
 - het Scheidsgerecht van de Internationale Kamer van Koophandel.

Indien wordt overgegaan tot de arbitrageprocedure op initiatief van een Overeenkomstsluitende Partij, wijst die Partij het scheidsgerecht aan waaraan het geschil zal worden voorgelegd.

4. Geen van de bij een geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partijen, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding heeft ontvangen ter uitvoering van een in Artikel 9 van deze Overeenkomst vermelde verzekeringspolis of waarborg die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.
5. De uitspraken van het scheidsgerecht zijn onherroepelijk en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTIKEL 12**Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen
betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst**

1. Geschillen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden zoveel mogelijk langs diplomatieke weg beslecht.
2. Wanneer een geschil niet langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt het voorgelegd aan een gemengde commissie bestaande uit vertegenwoordigers van beide Partijen. Deze Commissie komt op verzoek van de meest gerede Overeenkomstsluitende Partij en zonder onnodige vertraging bijeen.
3. Indien de gemengde commissie het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van een der Overeenkomstsluitende Partijen onderworpen aan een scheidsgerecht ad hoc dat voor elk geval afzonderlijk wordt samengesteld :

Elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman binnen een tijdspanne van twee maanden vanaf de datum waarop een der Overeenkomstsluitende Partijen de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun benoeming, benoemen de twee scheidsmannen in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het scheidsgerecht.

Indien deze termijnen worden overschreden, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming(en) te verrichten.

Indien de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee een der Overeenkomstsluitende Partijen geen diplomatieke banden heeft of indien hij om een andere reden verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, wordt de Vice-President van het Internationale Gerechtshof verzocht de benoeming(en) te verrichten.

4. Het aldus samengesteld scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast. Het doet uitspraak bij meerderheid van stemmen ; de uitspraken zijn onherroepelijk en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.
5. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van de door haar benoemde scheidsman. De kosten die voortvloeien uit de benoeming van de derde scheidsman en de ambtelijke kosten van het gerecht worden gelijkelijk door de Overeenkomstsluitende Partijen gedragen.

ARTIKEL 13**Vorige investeringen**

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op investeringen die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetten en voorschriften van laatstgenoemde, en is van toepassing vanaf de datum van inwerkingtreding.

ARTIKEL 14

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking een maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar.

Tenzij ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Overeenkomstsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt deze Overeenkomst stilzwijgend verlengd voor een tijdvak van tien jaar, met dien verstande dat elke Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid.

2. Ten aanzien van investeringen die vóór de datum van beëindiging van de Overeenkomst zijn gedaan, blijft deze van kracht gedurende een tijdvak van tien jaar vanaf de datum van beëindiging.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te *Belgrado*, op *4* maart 2004, in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Servische en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH- LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE :

Voor het Koninkrijk België,
handelend mede in naam van
het Groothertogdom Luxemburg :

Voor de Vlaamse Regering :

Voor de Waalse Regering :

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

VOOR SERVIË EN MONTENEGRO :

Goan Mihovici

AGREEMENT
BETWEEN
THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION,
on the one hand,
AND
THE SERBIA AND MONTENEGRO,
on the other hand,
ON
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION
OF INVESTMENTS

**AGREEMENT
BETWEEN
THE BELGO-LUXEMBURG ECONOMIC UNION,
on the one hand,
AND
THE SERBIA AND MONTENEGRO,
on the other hand,
ON
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION
OF INVESTMENTS**

**THE KINGDOM OF BELGIUM,
acting both in its own name and in the name of
the Grand-Duchy of Luxemburg, by virtue of existing agreements,
the Walloon Government,
the Flemish Government,
and the Government of the Region of Brussels-Capital,
on the one hand,**

and

**THE SERBIA AND MONTENEGRO,
on the other hand,**

(hereinafter referred to as “the Contracting Parties”),

DESIRING to strengthen their economic cooperation by creating favourable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

HAVE agreed as follows :

ARTICLE 1

Definitions

1. The term “investor” shall mean :
 - a) the “national”, i.e. any natural person having the nationality of one Contracting Party in accordance with its laws and regulations and making investments in the territory of the other Contracting Party ;
 - b) the “company”, i.e. a legal entity incorporated, constituted or otherwise duly organized in accordance with the laws and regulations of one Contracting Party, having its registered office in the territory of that Contracting Party and making investments in the territory of the other Contracting Party ;
 - c) the “legal person” not constituted for the purpose of this Agreement, under the law of that Contracting Party, but controlled, directly or indirectly, by natural person as defined in a) or by legal person as defined in b).
2. The term “investment” shall mean any kind of assets invested in any sector of economic activity, in accordance with the laws and regulations of each of the Contracting Parties, and shall, though not exclusively, include :
 - a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights ;
 - b) rights derived from shares, stocks, bonds and other kinds of interest in a company ;
 - c) claims to money and to any performance under contract having an economic value ;
 - d) copyrights, industrial property rights, technical processes, trade names and goodwill ;
 - e) concessions granted under public law or under contract in accordance with the law, including concessions to explore, develop, extract or exploit natural resources.

Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as “investment” for the purpose of this Agreement.
3. The term “returns” shall mean the proceeds of an investment and shall include in particular, though not exclusively, profits, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.
4. The term “territory” shall mean :
 - with respect to the Kingdom of Belgium and to the Grand-Duchy of Luxembourg, the territory of the Kingdom of Belgium and to the territory of the Grand-Duchy of Luxembourg, as well as the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters of the Kingdom of Belgium concerned and upon which the Kingdom of Belgium exercises, in accordance with international law, its sovereign rights and its jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources ;
 - with respect to the Serbia and Montenegro, the area encompassed by land boundaries as well as the sea, seabed and its subsoil beyond the territorial sea over which the Serbia and Montenegro exercises, in accordance with its national laws and regulations and international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2**Promotion of investments**

Each Contracting Party shall promote investments in its territory by investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.

ARTICLE 3**Protection of investments**

1. All investments, whether direct or indirect, made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.
2. Except for measures required to maintain public order, such investments shall enjoy continuous legal protection and security, i.e. excluding any unjustified or discriminatory measure which could hinder, either in law or in practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation thereof.

ARTICLE 4**National treatment and most favoured nation**

1. In all matters relating to the treatment of investments the investors of each Contracting Party shall enjoy most-favoured-nation treatment in the territory of the other Contracting Party.
2. With respect to the operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments, each Contracting Party shall accord, on its territory, to investors of the other Contracting Party, treatment no less favourable than that granted to its own investors or to investors of any other State if the latter is more favourable.
3. This treatment shall not include the privileges granted by one Contracting Party to investors of a third State by virtue of its participation or association in a free trade zone, customs union, common market or any other form of regional economic organization.
4. The provisions of this Article do not apply to tax matters.

ARTICLE 5**Environment**

1. Recognizing the right of each Contracting Party to establish its own levels of national environmental protection and environmental development policies and priorities, and to adopt or modify accordingly its environmental legislation, each Contracting Party shall strive to ensure that its legislation provide for high levels of environmental protection and shall strive to continue to improve this legislation.

2. The Contracting Parties recognize that it is inappropriate to encourage investment by relaxing national environmental legislation. Accordingly, each Contracting Party shall strive to ensure that it does not waive or otherwise derogate from, or offer to waive or otherwise derogate from, such legislation as an encouragement for the establishment, maintenance or expansion in its territory of an investment.
3. The Contracting Parties reaffirm their commitments under the international environmental agreements, which they have accepted. They shall strive to ensure that such commitments are fully recognized and implemented by their national legislation.
4. The Contracting Parties recognize that co-operation between them provides enhanced opportunities to improve environmental protection standards. Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall accept to hold expert consultations on any matter falling under the purpose of this Article.

ARTICLE 6

Labour

1. Recognizing the right of each Contracting Party to establish its own national labour standards, and to adopt or modify accordingly its labour legislation, each Contracting Party shall strive to ensure that its national legislation provide for labour standards consistent with the internationally recognized labour rights and shall strive to improve those standards in that light.
2. The Contracting Parties recognize that it is inappropriate to encourage investment by relaxing national labour legislation. Accordingly, each Contracting Party shall strive to ensure that it does not waive or otherwise derogate from, or offer to waive or otherwise derogate from, such legislation as an encouragement for the establishment, maintenance or expansion in its territory of an investment.
3. The Contracting Parties reaffirm their obligations as members of the International Labour Organization and their commitments under the International Labour Organization Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work and its Follow-up. The Contracting Parties shall strive to ensure that such labour principles and the internationally recognized labour rights are recognized and protected by national legislation.
4. The Contracting Parties recognize that co-operation between them provides enhanced opportunities to improve labour standards. Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall accept to hold expert consultations on any matter falling under the purpose of this Article.

ARTICLE 7

Deprivation and limitation of ownership

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure having the effect of directly or indirectly dispossessing the investors of the other Contracting Party of their investments in its territory.

2. For the reason of public purpose, security or national interest require a derogation from the provisions of paragraph 1, the following conditions shall be complied with :
 - a) the measures shall be taken under due process of law ;
 - b) the measures shall be neither discriminatory, nor contrary to any specific commitments ;
 - c) the measures shall be accompanied by provisions for the payment of a adequate and effective compensation.
3. Such compensation shall amount to the market value of the investment on the day before the measures were taken or became public.

Such compensation shall be paid in convertible currency, without delay, and shall be freely transferable. It shall bear interest at the normal commercial rate from the date of the determination of its amount until the date of its payment.
4. The investor affected shall have a right, under the laws and regulations of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review, by the competent judicial or other independent authority of that Contracting Party, of his or its case and the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this Article.
5. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, at least equal to that which the latter Contracting Party grants to its own investors or to the investors of the most favoured nation.

ARTICLE 8

Transfers

1. Each Contracting Party shall grant to investors of the other Contracting Party the free transfer of all payments, relating to investment, after payment of all fiscal and other obligation, including in particular, though not exclusively :
 - a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment ;
 - b) amounts necessary for payments under contract connected with the investment ;
 - c) repayment of loans ;
 - d) returns ;
 - e) proceeds from the total or partial sale or liquidation of investments ;
 - f) compensation paid pursuant to Article 7 ;
 - g) unspent earnings of employees working in connection with the investment in the territory of the Contracting Party ;
 - h) payments arising out of a settlement of a dispute, according to Article 11 and 12.
2. Transfers shall be made in freely convertible currency at the exchange rate applicable on the day transfers are made to spot transactions in the currency used.
3. Each Contracting Party shall issue the authorization required to ensure that the transfers can be made without undue delay, with no other expenses than the usual banking costs.
4. The guarantees referred to in this Article shall at least be equal to those granted to its own investors or to the investors of the most favoured nation.

ARTICLE 9

Subrogation

1. If one Contracting Party or any public institution of this Contracting Party pays compensation to its own investors pursuant to a guarantee providing coverage for an investment, the other Contracting Party shall recognize that the former Contracting Party or the public institution concerned is subrogated into the rights and claims of the investors.
2. The rights or claims so subrogated shall not exceed the original rights or claims of the investor.
3. As far as the subrogated rights are concerned, the other Contracting Party shall be entitled to invoke against the insurer who is subrogated into the rights of the indemnified investors the obligations of the latter under law or contract.

ARTICLE 10

Applicable regulations

If an issue relating to investment is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, existing or to be subscribed to by the Contracting Parties in the future, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to avail themselves of the provisions that are the most favourable to them.

ARTICLE 11

Settlement of investment disputes

1. Any investment dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party shall be notified in writing in order to take action. The notification shall be accompanied by a sufficiently detailed memorandum.

As far as possible, the Parties shall endeavour to settle the dispute through negotiations, if necessary by seeking expert advice, or by conciliation between the Contracting Parties through diplomatic channels.

2. In the absence of an amicable settlement by direct agreement between the parties to the dispute or by conciliation through diplomatic channels within six months from the notification, the dispute shall be submitted, at the option of the investor, either to the competent jurisdiction of the Contracting Party where the investment was made, or to international arbitration.

To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both Parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

3. In case of international arbitration, the dispute shall be submitted for settlement by arbitration to one of the hereinafter-mentioned organizations, at the option of the investor :

- an ad hoc arbitral tribunal set up according to the arbitration rules laid down by the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L) ; or
- The International Center for the Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D.), set up by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between the States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on March 18, 1965, when each Contracting Party to this Agreement has become a party to the said Convention ; or
- the Arbitral Court of the International Chamber of Commerce.

If the arbitration procedure has been introduced upon the initiative of a Contracting Party, this Party shall designate the arbitration organization to which the dispute shall be referred.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in a dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is the opposing party in the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 9 of this Agreement.
5. The arbitral awards shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the awards in accordance with its national legislation.

ARTICLE 12

Disputes between the Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Agreement

1. Any dispute relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible through diplomatic channels.
2. In the absence of a settlement through diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Parties ; this commission shall convene without undue delay at the request of the first Contracting Party to take action.
3. If the joint commission cannot settle the dispute, the latter shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitration court set up as follows on an ad hoc basis, for each individual case.

Each Contracting Party shall appoint one arbitrator within a period of two months from the date which either Contracting Party has informed the other Party of its intention to submit the dispute to arbitration. Within a period of two months following their appointment, these two arbitrators shall appoint by mutual agreement a national of a third State as chairman of the arbitration court.

If these time limits have not been complied with, either Contracting Party shall request the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment(s).

If the President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or of a State with which one of the Contracting Parties has no diplomatic relations or if, for any other reason, he cannot exercise this function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be requested to make the appointment(s).

4. The court thus constituted shall determine its own rules of procedure. Its decisions shall be taken by a majority of the votes, and shall be final and binding on the Contracting Parties.
5. Each Contracting Party shall bear the costs resulting from the appointment of its arbitrator. The expenses in connection with the appointment of the third arbitrator and the administrative costs of the court shall be borne equally by the Contracting Parties.

ARTICLE 13

Previous investments

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's laws and regulations, and shall be applicable from the date of its entry into force.

ARTICLE 14

Entry into force and duration

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for a period of ten years.

Unless notice of termination is given by either Contracting Party at least six months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notifications given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

2. Investments made prior to the date of termination of this Agreement shall be covered by this Agreement for a period of ten years from the date of its termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at *Belgrade*, on the *4th* day of March 2004, in two originals copies, each in the French, Dutch, Serbian and English language, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

**FOR THE BELGO-LUXEMBURG
ECONOMIC UNION :**

For the Kingdom of Belgium,
acting both on its own name and in the name of
the Grand-Duchy of Luxemburg :

For the Walloon Government :

For the Flemish Government :

For the Government of the Region of Brussels-Capital :

FOR THE SERBIA AND MONTENEGRO :

Jovan Jovanović

